

Mediji in informacije

Sporočilo za medije št. 73/07

16. oktober 2007

Sodba Sodišča v zadevi C-411/05

Félix Palacios de la Villa / Cortefiel Servicios SA

**SODIŠČE JE POJASNILO OKOLIŠČINE, NA PODLAGI KATERIH LAHKO DRŽAVE
ČLANICE PREDPIŠEJO RAZLIČNO OBRAVNAVANJE ZARADI STAROSTI**

Načeloma je mogoče šteti, da cilj, ki izhaja iz celotnega konteksta nacionalne ureditve, in sicer spodbujanje dostopa do zaposlitve s pomočjo boljše porazdelitve zaposlitev med generacijami, upravičuje „nepristransko in razumno“ „v okviru nacionalnega prava“ različno obravnavanje zaradi starosti, ki ga predpišejo države članice.

Namen direktive iz leta 2000¹ je določiti splošni okvir boja proti nekaterim oblikam diskriminacije, zlasti zaradi starosti. Različno obravnavanje neposredno zaradi starosti je načeloma diskriminacija, ki jo prepoveduje pravo Skupnosti. Kljub temu direktiva dopušča, da države članice predvidijo tako različno obravnavanje in da se šteje, da ne predstavlja diskriminacije, če ga v kontekstu nacionalnega prava objektivno in razumno utemeljijo z legitimnim ciljem, vključno z legitimnimi cilji zaposlovalne politike in delovnega trga. Poleg tega morajo biti načini uresničevanja tega cilja primerni in nujni.

V skladu s špansko ureditvijo so veljavne klavzule o obvezni upokojitvi, ki jih vsebujejo kolektivne pogodbe in ki zahtevajo zgolj to, da delavec dopolni upokojitveno starost 65 let, določeno za starostno pokojnino, in izpolni druge pogoje na področju socialne varnosti za pridobitev starostne pokojnine iz prispevkov.

Palacios de la Villa je od leta 1981 delal za družbo Cortefiel kot direktor za organizacijo. Leta 2005 ga je Cortefiel obvestila, da mu delovno razmerje preneha, ker je dopolnil starost za obvezno upokojitev. Na dan obvestila je Palacios de la Villa dopolnil potrebno delovno dobo za pridobitev starostne pokojnine iz sheme socialne varnosti, ki ustreza 100 odstotkom njegove prispevne osnove.

Palacios de la Villa, ki je menil, da omenjeno obvestilo pomeni odpustitev, je vložil tožbo pri španskem sodišču, ki je Sodišču Evropskih skupnosti predložilo več vprašanja o razlagi direktive iz leta 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu.

¹ Direktiva Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu (UL L 303, str. 16).

Sodišče najprej poudarja, da ureditev, v skladu s katero je samodejno prenehanje delovnega razmerja med delodajalcem in delavcem, ker je delavec dopolnil starost 65 let, veljavno, vpliva na trajanje delovnega razmerja med delavcem in delodajalcem in splošneje na izvajanje poklicne dejavnosti zadevnega delavca, s tem da preprečuje njegovo udeležbo v poklicnem življenju v prihodnosti. Taka ureditev države članice vzpostavlja torej pravila, ki se nanašajo na „zaposlitev in delovne razmere, vključno z odpustitvijo in s plačilom“ v smislu direktive iz leta 2000 in s tem spada v področje njene uporabe.

Sodišče nato meni, da je treba glede take nacionalne ureditve šteti, da delavce, ki so dosegli to starost, neposredno slabše obravnava kot vse druge aktivne osebe. Taka ureditev s tem uvaja različno obravnavanje neposredno zaradi starosti.

Sodišče je preizkusilo, ali je morebiti tako različno obravnavanje upravičeno.

Sodišče poudarja, da je bila španska ureditev sprejeta na pobudo socialnih partnerjev **v okviru nacionalne politike spodbujanja dostopa do zaposlitve z boljšo medgeneracijsko porazdelitvijo. Dejstvo, da se navedena določba formalno ne sklicuje na tak namen, ne izključuje avtomatsko možnosti, da bi se ga lahko upravičilo.**

Sodišče v bistvu meni, da drugi elementi, vzeti iz splošnega okvira zadevnega ukrepa, omogočijo identifikacijo osnovnega cilja tega ukrepa zaradi sodnega nadzora njegove upravičenosti.

Iz konteksta, v katerem je bila sprejeta španska ureditev, Sodišče sklepa, da je njen namen urediti nacionalni trg delovne sile, zlasti zmanjšati brezposelnost. O legitimnosti takega cilja v splošnem interesu ni mogoče razumno dvomiti glede na direktivo iz leta 2000 in glede na Pogodbi EU in ES, ker je spodbujanje visoke ravni zaposlenosti eden od ciljev, ki jima sledita tako Evropska unija kot tudi Skupnost.

Tak cilj naj bi načeloma upravičeval „objektivno in razumno“ „v okviru nacionalnega prava“, kot to določa direktiva iz leta 2000, različno obravnavanje zaradi starosti, kot so ga določile države članice.

Sodišče opozarja, da imajo v dandanašnjem stanju prava Skupnosti države članice in v določenih primerih socialni partnerji na nacionalni ravni na voljo široko pooblastilo za prosto presojo pri svoji izbiri, ne le glede sledenja določenemu cilju na področju socialne in zaposlovalne politike, temveč tudi pri sprejemanju ukrepov za uresničevanje tega cilja. Vendar v tem smislu določeni nacionalni ukrepi ne smejo preseči tega, kar je „primerno in nujno“ za uresničevanje cilja, ki mu sledi zadevna država članica.

Ne zdi se nerazumno, da organi države članice presodijo, da je obvezna upokojitev, ko delavec dopolni za upokojitev določeno starost, lahko primerna in nujna za uresničitev legitimnega cilja, ki je naveden v okviru nacionalne zaposlovalne politike in spodbuja zaposlitev z lažjim dostopom na trg delovne sile.

Poleg tega navedenega ukrepa ni mogoče obravnavati, kot da čezmerno ogroža legitimna upravičenja delavcev, ki se morajo obvezno upokojiti, ker so dopolnili za upokojitev določeno starost, saj upoštevna nacionalna zakonodaja ne temelji le na določeni starosti, temveč upošteva tudi dejstvo, da so zadevne osebe na koncu poklicne kariere upravičene do finančnega nadomestila v okviru starostne pokojnine, kot jo predvideva španski sistem in katere ravni ne moremo šteti za nerazumno.

Posledično Sodišče meni, da je taka ureditev združljiva z zahtevami direktive iz leta 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu.

Neuradni dokument za medije, ki ne zavezuje Sodišča.

Razpoložljive jezikovne različice: BG CS DE EN ES EL FR HU IT NL PL PT RO SK SL

Celotno besedilo sodbe je na voljo tudi na spletni strani Sodišča.

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=SL&Submit=rechercher&numaff=C-411/05>

Običajno je na voljo po 12. uri po srednjeevropskem času na dan razglasitve.

Za podrobnejše informacije se obrnite Ireneusza Kolowco.

Tel. (00352) 4303 2878, faks (00352) 4303 2053